

PROPOSTES PER AL FOMENT DE LA PAU, EL DESARMAMENT I LA RESOLUCIÓ PACÍFICA DELS CONFLICTES

13 reptes que ens cal abordar - 13 compromisos que ens cal adoptar

Fundació per la Pau

Barcelona, octubre de 2011

Eleccions al Congrés i al Senat – Novembre 2011

Molts són els fets que han sacsejat les nostres consciències aquests darrers mesos. Però n'hi ha dos que tenen una especial transcendència:

- Una crisi econòmica ferotge que, fruit de la irresponsabilitat de molts agents econòmics i de la inacció o passivitat de molts poders polítics, fan tremolar l'estabilitat i la solidesa del sistema econòmic. Seria insensat pretendre sortir d'aquesta crisi sense transformar i superar alguns dels esquemes, valors, mecanismes i polítiques que l'han permessa i impulsada.
- Les revoltes ciutadanes al món àrab han posat de relleu que la demanda de dignitat, drets humans i llibertat és universal i, finalment, no pot ser ignorada per uns governs corruptes i autoritaris. I, encara menys, per uns governs europeus que, tot i proclamar molts valors, practiquen una política que va en sentit contrari i que, en el cas del Nord d'Àfrica, ha comportat la condemna de massa gent a l'ostracisme.

En el fons, aquestes dues realitats ens indiquen el mateix: la política i l'economia han de tenir com a principal objectiu facilitar una vida digna, justa, lliure i en pau per a totes les persones. Actuar per al benefici d'uns pocs, ignorant el clam o les necessitats de la majoria, no només és poc ètic sinó que ens aboca al fracàs.

13 reptes a abordar, 13 compromisos a adoptar

1. Les mesures que es prenen per sortir de la crisi i reduir el dèficit econòmic dels estats, no poden fonamentar-se en les retallades de les polítiques socials que precisament, en un context de crisi, són més necessàries que mai per a preservar la cohesió social. Mentrestant, la despesa militar prevista per a l'any 2011 és de més de 17.000 milions d'euros, una partida exageradament elevada i socialment ben discutible.

→ Compromís: reduir progressivament i de forma significativa la despesa militar, especialment aquella derivada de la compra d'armes ofensives o de la participació en guerres, i destinar aquests recursos a les polítiques públiques en l'àmbit de la sanitat, l'ensenyament i les prestacions socials.

2. La primavera àrab ha posat de manifest una contundent crítica que fa temps expressem: la hipocresia d'uns governs occidentals, també l'Estat espanyol, que proclamen uns valors mentre practiquen el contrari.

→ Compromís: incloure com a requisit a l'hora d'establir pactes comercials, convenis de col·laboració o acords bilaterals, el compliment dels drets humans i la pràctica democràtica.

3. La Llei de Comerç d'Armes aprovada pel Congrés el 2007 ha estat un bon pas cap a un major control i transparència del comerç d'armes. Entre altres coses, la Llei fixa que no es poden vendre armes que facilitin la vulneració de drets humans o alterar la seguretat global. Malgrat tot, any rere any hem hagut de denunciar incompliments de la Llei. En els darrers anys, el govern ha donat llum verda a vendes d'armes a Líbia, Egipte, Israel, Colòmbia, etc.

→ Compromís: un estricte seguiment de la Llei que suposi la denegació automàtica de les vendes d'armes a països en guerra, a estats amb governs dictatorials o que vulnerin els drets humans més fonamentals. A nivell europeu, l'Estat espanyol hauria d'impulsar un estricte compliment de la Posició Comuna de la UE en matèria d'exportacions d'armes.

4. La proliferació i descontrol de les armes, especialment les lleugeres i petites, són un gravíssim problema per a la seguretat de persones i pobles. Prop d'un milió de persones perden la vida cada any a causa de la violència armada.

→ Compromís: donar ple suport al procés diplomàtic que hauria de dur, el 2012, a l'aprovació d'un Tractat mundial complet que permeti regular de forma seriosa el comerç d'armes.

5. La utilització d'armes amb urani empobrit és una pràctica que s'ha anat desenvolupant els darrers anys, causant greus efectes sobre la salut de les persones i el medi ambient.

→ Compromís: que el govern espanyol doni suport a les resolucions demanant la prohibició d'aquest tipus d'armes que es presentin a les institucions mundials i regionals (Nacions Unides, Unió Europea, etc.).

6. Durant els darrers anys s'ha aconseguit la prohibició d'armes especialment cruels i indiscriminades: les mines i les bombes de dispersió. Sens dubte, un gran èxit. Amb tot, hi ha empreses i bancs espanyols que podrien participar, via inversions financeres, en altres empreses que fabriquen bombes de dispersió en altres països.

→ Compromís: fer les modificacions legislatives pertinents per tal d'assegurar que cap empresa i entitat financera de l'Estat participi o faci inversions en empreses que fabriquen armes prohibides per la legislació estatal, com és el cas de les mines antipersones o les bombes de dispersió.

7. Malgrat totes les proclames de desarmament nuclear post-guerra freda, al món hi ha més de 20.000 caps nuclears que, a més d'un greu cost econòmic, constitueixen un seriós perill per a la seguretat global.

→ Compromís: que el govern espanyol jugui un paper actiu a nivell mundial en la promoció de la no proliferació i el desarmament nuclears.

8. Els diversos conflictes armats provoquen morts, ferits, destrucció i refugiats. Però, en l'aspecte de la resistència a la guerra, també generen persones que es planten i rebutgen la participació en l'espiral de la violència, tot desertant del cos militar al qual se'ls vol adscriure contra la seva voluntat, i fent una aposta activa de rebuig de la violència.

→ Compromís: Que el govern espanyol faciliti l'acollida i doni l'estatut de refugiat als desertors de guerra, com una eina efectiva de suport als qui opten per la pau en una situació de violència oberta.

9. Massa sovint en accions com Afganistan, Iraq o Líbia es presenten com a missions humanitàries accions armades més que discutibles, tant jurídicament com humanitàriament.

→ Compromís: no participar en intervencions o missions que suposin una participació o legitimitació en guerres o intervencions militars encobertes.

10. L'any 2005 es va aprovar al Congrés una Llei de Foment de la Pau que durant aquesta darrera legislatura ha quedat pràcticament en via morta, sense cap mena de desenvolupament normatiu ni dotacions pressupostàries.

→ Compromís: reprendre el desenvolupament de la Llei de Foment de la Pau. Creació d'un Consell Assessor de Foment de la Pau, amb representació de la societat civil, per tal d'impulsar i avaluar la política pública de foment de la pau.

11. A finals dels anys 90 el govern central va promoure el concepte de 'cultura de defensa' amb la voluntat d'aconseguir una major legitimitat social del militarisme i facilitar l'entrada de joves a l'exèrcit professional.

→ Compromís: retirada del pla de militarització de l'ensenyament sobre cultura de defensa, incompatible amb la necessitat de promoure l'educació per la pau.

12. Fruit de la Campana 'Per la pau, prou investigació militar' i de la queixa de la comunitat científica, la gravíssima militarització de la recerca (que va arribar a ser el 50% dels recursos públics que s'hi dedicaven) ha anat reduint-se en els darrers anys. Amb tot, són encara molts els recursos dedicats a investigar en caça bombarders, carros de combat i vaixells de guerra en comptes de promoure la recerca en camps més útils socialment.

→ Compromís: progressiva reducció de la militarització de la recerca científica i transferència dels recursos alliberats cap a la recerca científica civil (sanitària, educativa, etc.). Proponem una reducció progressiva del 5% anual que vagi, directament, a recerca civil.

13. En els darrers anys les opcions de pau al País Basc han avançat enormement. Ara, cal consolidar políticament aquest procés en comptes d'espallarlo.

→ Compromís: fer una aposta seriosa i no electoralista pensant en la consolidació d'un procés de pau que suposi definitivament la fi de la violència, que permeti la verificació internacional del procés, que garanteixi l'atenció a les víctimes, que permeti el retorn dels presos i que posi fi a l'estratègia de la il·legalització.

Fundació per la Pau

c/ Casp 31, 2n 1a A - 08010 Barcelona
Telèfon: 93 302 51 29 Fax: 93 301 75 62
E-mail: info@fundacioperlapau.org
www.fundacioperlapau.org